

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum l-Erbgha, 27 ta' Gunju, 2018

Numru 22

Rikors Guramentat Nru. 621/2017

Joseph u Vincenza konjugi Attard

vs

**Mario Attard, Damian Attard u
l-Kumpanija Enemalta plc**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tal-atturi tal-10 ta' Lulju, 2017 li jghid hekk:

1. Illi permezz ta' kuntratt datat tlethax (13) ta' Novembru tas-sena elfejn u tlethax (2013), ricevut min-Nutar Pubbliku Anthony Hili, l-atturi akkwistaw b'titolu ta' enfitewsi temporanja minghand il-Kummissarju tal-Artijiet kif awtorizzat biex jidher f'isem il-Gvern ta' Malta, il-barriera fil-kuntrada msejha "ta' Kuttaf Gandolf", limiti tal-Imqabba, bil-kejl ta' cirka tlethax-il elf sitt mija u disgha u ghoxrin metru kwadru (13,629 m.k.), konfinanti mil-lbic ma' proprjeta tal-Gvern, mix-xlokk ma' Valletta Road, u mil-lvant ma' beni tal-familja Zahra jew tas-successuri taghhom fit-titolu, u dan taht il-kundizzjonijiet u l-pattijiet stipulati fl-att pubbliku precitat.

2. Illi fl-estensjoni tat-territorju koncess lill-atturi in enfitewsi, hemm kamra li ilha snin shah fil-pussess esklussiv tal-atturi, tant li l-access ghaliha huwa mbarrat b'bieba tal-hadid imsakkra b'katnazz, li taghti ghal passagg li jwassal ghall-kamra in kwistjoni, li tkun ukoll imsakkra b'katnazz, u dan kollu dejjem fuq il-proprjeta tal-atturi. Il-kamra in kwistjoni fiha l-main switch, l-arlogg tad-dawl, kif ukoll il-komunikazzjoni tad-dawl tal-kumpanija Enemalta plc, li lkoll iservu l-barriera tal-atturi.

3. Illi fit-23 ta' Mejju 2017, ghal xi 7pm, l-atturi lemhu lill-konvenuti Attard, u terz inkarigat minnhom, fil-proprjeta taghhom, u wara li ssejjhu l-ufficjali tal-Pulizija fuq il-post, gie kkonstatat li dawn dahlu fil-proprjeta tal-atturi billi llievaw il-firrolli, u dan bl-

iskop li l-kumpanija konvenuta tipprovdi lill-konvenuti Attard bi provvista tad-dawl fil-barriera posseduta minnhom biswit dik tal-atturi, billi jsir uzu mill-kamra appartenenti lill-istess atturi, u dan minghajr il-kunsens tal-istess atturi.

4. Illi dan kollu jikkostitwixxi ksur tad-drittijiet tal-atturi, billi l-atturi ghandhom il-jedd ghat-tgawdija bil-kwiet ta' hwejjighom, u li ma jigux moiestati u turbati fit-tgawdija ta' hwejjighom.

5. Illi l-atturi talbu l-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni kontra l-konvenuti, sabiex il-konvenuti jigu mizmuma milli "jaccedu, jezercitaw pussess jew detenzjoni, jew b'kull mod iehor jidhlu fi kwalsiasi parti tal-proprjeta tar-rikorrenti, u cioe l-barriera fil-kuntrada msejha "ta' Kuttaf Gandolf", limiti tal-Imqabba, bil-kejl ta' cirka tlettax-il elf sitt mija u disgha u ghoxrin metru kwadru (13,629 m.k.), konfinanti mil-lbic ma' proprjeta tal-Gvern, mix-xlokk ma' Valletta Road, u mil-lvant ma' beni tal-familja Zahra jew tas-successuri taghhom fit-titolu, kif ahjar deskritta fil-kuntratt datat tlettax (13) ta' Novembru tas-sena elfejn u tlettax (2013), ricevut min-Nutar Pubbliku Anthony Hili, u dan ghal kwalsiasi raguni, u senjatament sabiex jistallow, iwexhlu jew jghaddu komunikazzjonijiet tal-elettriku ma' dawk ezistenti u li jinsabu fil-proprjeta tar-rikorrenti", liema talba giet mil-qugha definittivament b'dilgiet moghti fit-22 ta' Gunju 2017 bl-ispejjez kollha kontra l-konvenuti Attard, ghajr dawk tal-kumpanija konvenuta li giet akkollata l-ispejjez taghha stess.

6. Illi ghalhekk qed issir din il-kawza.

7. Illi Joseph Attard jiddikjara li jaf bil-fatti suesposti personalment.

Ghaldaqstant l-atturi umilment jitolbu lil dina l-Onorabbli Qorti, previa kull provvedirnent jew dikjarazzjoni ohra opportuna, joghghobha:

(1) tiddeciedi u tiddikjara illi bl-agir taghhom il-konvenuti, jew minn minnhom, immolestaw u itturbaw il-pussess tal-atturi u kif ukoll tellfu lill-atturi fit-tgawdija pacifika tal-proprjeta taghhom;

(2) tordna u tikkundanna lill-konvenuti, jew minn minnhom, sabiex fi zmien qasir u perentorju li jigi minnha prefiss, ireggghu lura kull att u ghemil minnhom kommess u li bihom l-atturi gew molestati u turbati fil-pussess taghhom, u li bihom l-atturi gew imtelfin mit-tgawdija pacifika tal-proprjeta taghhom, u dan kollu taht is-sorveljanza ta' periti nominandi;

(3) tawtorizza lill-atturi sabiex, f'kaz li l-konvenuti ma jottemporawx ruhhom mal-ordni moghti skond it-talba precedenti, iwettqu huma stess, taht is-sorveljanza ta' periti nominandi, dak kollu necessarju biex jireggghu lura kull att u ghemil kommess mill-konvenuti u li bihom l-atturi gew molestati u turbati fil-pussess taghhom, imtelfin mit-tgawdija pacifika tal-proprjeta taghhom, bl-ispejjez ikunu a karigu tal-konvenuti;

(4) tordna lill-konvenuti, jew minn minnhom, sabiex taht piena ta' disprezz lejn l-Awtorita taghha, jiddezistu milli jaccedu, jezercitaw pussess jew detenzjoni, jew b'kull mod iehor jidhlu fi kwalsiasi parti tal-proprjeta tal-atturi, u dan ghal kwalsiasi raguni, u senjatament sabiex jistallow, iwexhlu jew jghaddu komunikazzjonijiet tal-elettriku ma' dawk ezistenti u li jinsabu fil-proprjeta tal-atturi,

u dan previa kull provvedirment jew dikjarazzjoni ohra opportuna.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti, li huma minn issa ngunti in subizzjoni.

B'riserva ta' kull dritt iehor spettanti lill-atturi skont il-ligi.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuti Attard li tghid hekk:

1. Illi fl-ewwel lok, ghandu jinghad illi bejn il-partijiet ghaddejja kawza ohra, inizjata mir-rikorrenti odjerni (Rik. Gur. Nru 48/2010AE) li fiha ukoll ir-rikorrenti qed jitolbu li Mario Attard u martu Antonia jigu inibiti milli jfixklu lir-rikorrenti mill-pussess taghhom tal-istess proprjeta; l-unika differenza bejn iz-zewg kawzi hija li dak iz-zmien ir-rikorrenti kienu qed jivvantaw titolu ta' qbiela, u illum qed jivvantaw titolu ta' enfitewsi temporanja, u li f'din il-kawza dahhlu ukoll lii Damian Attard li jahdem ma' missieru Mario u lill-Enemalta; tali kawza nqatghet favur ir-rikorrenti, tinsab fi stadju ta' appell; l-intimat Mario Attard jikkontendi li l-art in kwistjoni kienet giet sullokata indivizament lilu u lir-rikorrent Joseph Attard (u ahwa ohra) minn missierhom permezz ta' skrittura datata 22 ta' Dicembru 1976 (Dok. MA1), u li sussegwentement saru skritturi ohra li permezz taghhom Joseph u Mario Attard l-ewwel xtraw l-ishma ta' huthom, fit-tieni lok giet assenjata l-kirja originali favur taghhom minn ommhom Angela Attard, indivizament (Dok. MA6), u fit-tielet lok qasmu bejniethom, skond ma kienet tippermetti l-iskrittura tas-sullokazzjoni (Dok. CM1, CM2 u MAP); sussegwentement, Joseph Attard impunja l-validita tal-iskrittura tal-qasma li saret bejn il-partijiet, ottjena minghand l-omm skrittura ta' assenjazzjoni gdida li taghti drittijiet esklussivi fuq tliet kwarti tal-art lilu biss, u mbaghad ottjena minghand id-Dipartiment tal-Artijiet l-ewwel ir-rikonoxximent tat-tieni assenjazzjoni, billi l-ewwel assenjazzjoni kienet ghadha ma gietx processata, u mbaghad koncessjoni enfitewtika temporanja; ghaldaqstant l-esponenti jeccepixxu l-lis alibi pendens;

2. Illi meta saret il-qasma bejn l-ahwa Attard (Dok. CM1, CM2 u MAP), kien sar ftehim fis-sens illi l-parti fejn tinsab il-kamra tad-dawl in kwistjoni tibqa' indiviza u komuni bejniethom, tant illi lanqas tidher fil-pjanta Dok. MAP; sussegwentement, sar ftehim verbali fis-sens illi l-intimat Mario Attard jiehu l-kamra tad-dawl l-antika (dik mertu tal-mandat 791/17JRM) u Joseph Attard jibni kamra tad-dawl ghalih. Tant hu hekk, illi Joseph Attard stess applika biex jibni kamra tad-dawl gdida, u pprezenta lill-MEPA pjanti li juru li l-kamra l-antika hija third party property (Dok. AS). Il-Perit Alan Saliba huwa l-perit inkarigat mir-rikorrent, kif jidher mill-atti tar-Rik. Gur. Nru 48/2010AE;

3. Illi s-sitwazzjoni odjerna, ghalhekk, hija li, nonostante c-cens moghti sussegwentement lir-rikorrenti, l-esponenti Mario Attard u martu ghadhom isostnu li ghandhom titolu ta' kera, indivizament mar-rikorrenti, fuq parti mill-art mertu tac-cens (il-parti li thalliet indiviza), u kirja esklussiva fuq parti ohra (fejn gie assenjat lil Mario Attard fl-iskritturi Dok. CM1, CM2 u MAP); u li tali pussess ghandhom kull dritt li jipprezervawh sakemm tinqata' l-kawza Rik. Gur. Nru 48/2010AE (Dok. AE);

4. Illi fil-frattemp, waqt il-mori tal-kawza citata, ir-relazzjonijiet ta' bejn l-ahwa hzienu hafna, u r-rikorrenti bdew jaraw x'se jaghmlu biex jaqtghu il-provvista tal-elettriku lill-esponenti, ghal ragunijiet ta' pika biss, u intavolaw l-ewwel mandat ta' inibizzjoni taghhom, Nru 790/2008RCP fis-27 ta' Mejju 2008 sabiex izommu lill-esponent milli

jkompli juza l-provvista tad-dawl ezistenti; tali mandat gie michud fit-18 ta' Gunju 2008, ghar-ragunijiet hemmhekk spjegati (Dok. RCP);

5. Illi sussegwentement, ir-rikorrent ottjena permess sabiex jibni kamra tad-dawl gdida, skond l-applikazzjoni li kienet saret (Dok. AS); madanakollu, ma kienx kuntent li jkollu provvista tal-elettriku separata minn tal-esponent, u baqa' jigrri wara l-Enemalta sabiex jitnehha l-arlogg l-antik, nonostante li dan kien jghajjat lill-ahwa Attard flimkien, kif jixhdu Dok. EM1, EM2 u EM3, esklussivament sabiex jaghmel hsara lil huh;

6. Illi dak iz-zmien, saru diversi laqghat mal-Enemalta biex tissolva l-kwistjoni; l-avukat sottoskritt kien prezenti ghal laqgha minnhom fejn ir-rapprezentanti tal-Enemalta ghamluha cara li jekk ma jintlahaqx qbil bejn il-partijiet, il-meter l-antik ma kienx ser jinqala', u jekk jinqala' (ghaliex Joseph Attard kien qed jirrifjuta li jhallas sehmu mill-kontijiet) ma jergax jinghata l-elettriku lil hadd mill-partijiet sakemm ma jittlahaqx qbil. Madanakollu, ftit zmien wara, l-arlogg l-antik inqala' mill-impjegati tal-Enemalta, u rega' twahhal l-istess arlogg, fl-istess kamra (l-antika), din id-darba fuq isem Joseph Attard biss, b'mod illi l-esponent gie mcahhad mill-provvista tal-elettriku, filwaqt illi l-kamra tad-dawl il-gdida mibnija minn Joseph Attard baqghet vojta u ma tintuzax;

7. Illi l-esponent Mario Attard, a kuntrarju tar-rikorrent, ma kellux ambjenti ohra fejn iwahhal arlogg tal-elettriku ghalih, ghaliex l-ambjenti l-ohra li jinsabu f'idejh huma n-naha l-ohra tal-barriera, u l-provvista tal-elettriku ma tistax tghaddi minn fuq barriera fonda ghaxar sulari; ghalhekk, l-esponent ilu diversi snin jiftaqar juza generator, bit-tama li xi darba tinqata' l-kawza favur tieghu. Ricentement, pero, l-esponent irnexxielu jikkonvinci lic-Chairman tal-Enemalta (is-Sur Frederick Azzopardi) li saret ingustizzja mieghu, u dan billi l-istess Chairman ammetta mal-esponent li l-arlogg l-antik mhux suppost li nqala' minghajr il-kunsens taz-zewg ahwa Attard. Ghal din ir-raguni, intlahaq ftehim bejn l-esponent Mario Attard us-Sur Azzopardi li ssir applikazzjoni gdida minn Mario Attard, u li jigi installat arlogg gidid, jghajjat lill Mario Attard wahdu, fl-istess kamra minn fejn kien inqala' l-arlogg l-antik;

8. Illi b'xi mod, ir-rikorrent sar jaf b'dak li kien qed jigi miftiehem, ghax nhar it-Tlieta 23 ta' Mejju 2017, filghodu, l-esponent Mario Attard ra lill Joseph Attard jiwveldja xi haga mal-bieb li jaghti ghall-passagg tal-kamra tad-dawl, kif ukoll mal-bieb tal-kamra nnifisha. Dak il-hin, biex ma jaqlghax glied, l-esponent ma ghamel xejn, u x'hin huh warrab mar jara x'ghamel, u rrizulta li kien ha l-ligi b'idejh billi biddel is-serratura tal-kamra u ghamliha ukoll firroll gidid bil-katnazz, kif ukoll biddel il-katnazz tal-bieb li jaghti ghall-passagg. L-esponent f'dan il-punt kien kostrett li jizgassa, haga li kellu kull dritt li jaghmel a bazi tal-principju vim vi repellere licet, kostantement rikonoxxut mill-Qrati taghna; il-hin kien is-saghtejn ta' wara nofsinhar. Dakinhar stess, filghaxija, ir-rikorrent rega' sewwa l-izgass, u nhar l-Erbgha, 24 ta' Mejju 2017, wara nofsinhar, l-esponent rega' zgassa billi kienu gejjin l-impjegati ta' l-Enemalta sabiex iwahhlu l-arlogg il-gdid. Ftit wara, gew l-impjegati tal-Enemalta biex iwahhlu l-arlogg il-gdid, imma dak il-hin gew infurmati li l-mandat 791117JRM kien gie notifikat lill-Enemalta, u ghalhekk l-arlogg ma wehilx; sussegwentement, dakinhar stess, l-istess mandat gie notifikat ukoll lill-esponenti, li ghalhekk gew issa inibiti milli jergghu jaccedu fl-ambjenti mertu tal-mandat, u ghalhekk ma jafux jekk regghux twahhlu l-katnazzi msemmija, imma wara li gie degretat finalment il-rmandat 791/17 raw lir-

rikorrent jerga' jiwveldja mal-bibien fuq imsemmija u ghalhekk qed jassumu li r-rikorrent rega' nstalla l-katnazzi;

9. Illi l-esponenti qeghdin jidhlu fid-dettall dwar il-kronologija tal-fatti dwar l-ispolji imwettqa mir-rikorrent u dwar l-izgassi mwettqa mill-esponent ghaliex sussegwentement ir-rikorrent ghamel rapport l-ghassa li sehh zgass nhar l-Erbgha, 24 ta' Mejju, bil-lejl, wara li gie notifikat il-mandat 791/17JRM, meta t-tieni zgass kien sehh wara nofsinhar, qabel in-notifika tal-mandat; l-esponent ma jafx jekk dan huwiex zball genwin tar-rikorrent, jew inkella tentattiv da parti tar-rikorrent biex jakkuzza lill-esponenti bi ksur ta' dan il-mandat;

10. Illi ghar-ragunijiet premissi, l-esponenti jeccepixxu umilment:

a. illi l-esponent Damian Attard ma ghandu x'jaqsam xejn mal-kwistjoni, billi qatt ma ppretenda li ghandu titolu fuq l-ambjenti in kwistjoni, u kien jidhol fihom biss biex jghin l-i missieru Mario, u billi l-applikazzjoni ghall-arlogg tal-elettriku mertu tal-kawza applika ghalih Mario Attard biss;

b. illi l-esponent Mario Attard ilu jippartecipa fil-pussess tal-ambjenti in kwistjoni sa mis-sena 1976, kif jixhed Dok. MA1, u li t-talba tar-rikorrent ghall-izgumbrament tal-esponent mill-ambjenti minnu pretizi ghadha sub judice, u tistenna l-ezitu ta' appell; u

c. illi din il-kawza ghalhekk ghandha l-iskop illi tipprezerva stat ta' fatt mahluq illegalment u abbużivament mir-rikorrenti bhala rizultat ta' ragion fattasi, proprju fil-granet li fihom gie intavolat il-mandat 791/17JRM;

11. Illi ghalhekk, l-esponenti jichdu l-kontenut tal-premissi kollha attrici, jikkontestaw it-talbiet u jissottomettu li ma hemm l-ebda att li sar li jehtieg reintegrazzjoni, billi r-rikorrent diga ha l-ligi f'idejh u rega' nstalla l-katnazzi li kien wehhel;

12. Illi d-dokumenti li ghalihom qed issir referenza jinsabu annessi mar-risposta fl-atti tal-mandat 791/17JRM u ghalhekk issir talba minn issa sabiex jigu annessi;

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat ir-risposta guramentata tal-Enemalta plc li tghid hekk:

Illi skond ir-rikorrenti fir-rikors guramentat taghhom ir-rikorrenti akkwistaw b'titolu ta' enfitewsi temporanja minghand il-Kummissarju tal-Artijiet kif awtorizzat biex jidher f'isem il-Gvern ta' Malta, il-proprjeta msemija fir-rikors taghhom u din il-proprjeta giet akkwistata mir-rikorrenti permezz ta' kuntratt datat 13 ta' Novembru 2013 ricevut min-Nutar Pubbliku Anthony Hili (rikors guramentat tar-rikorrenti Joseph u Vincenza konjugi Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija Enemalta plc bin-numru 621/17MCH datat 10 ta' Lulju 2017). Ir-rikorrenti jallegaw ukoll fir-rikors guramentat taghhom illi fl-estensjoni tat-territorju koncess lir-rikorrenti in enfitewsi hemm kamra u din il-kamra ilha snin shah fil-pussess esklussiv tar-rikorrenti (rikors guramentat tar-rikorrenti Joseph u Vincenza konjugi Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija Enemalta plc bin-numru 621/17MCH datat 10 ta' Lulju 2017). Skond ir-rikorrenti fil-kamra in kwistjoni hemm il-main switch, l-arlogg tad-dawl, u l-komunikazzjonijiet tad-dawl tas-socjeta Enemalta plc (rikors guramentat tar-rikorrenti Joseph u Vincenza konjugi Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija

Enemalta plc bin-numru 621/17MCH datat 10 ta' Lulju 2017). Fir-rikors guramentat taghhom ir-rikorrenti jallegaw illi fit-23 ta' Mejju 2017, ghal xi 7prmir-rikorrenti lemhu lill-intimati Attard, u terz inkarigat minnhorn fil-proprjeta taghhom, u wara li ssejhu l-ufficjali tal-Pulizija fuq il-post gie kkonstatat li dawn dahlu fil-proprjeta tar-rikorrenti billi llievaw il-firrolli, u dan bl-iskop li s-socjeta intimata tipprovdi lill-intimati Attard provvista tad-dawl fil-barriera posseduta minnhom biswit dik tar-rikorrenti, billi jsir uzu mill-kamra appartenenti lill-istess rikorrenti, u dan minghajr il-kunsens tar-rikorrenti (rikors guramentat tar-rikorrenti Joseph u Vincenza konjugi Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija Enemalta plc bin-numru 621/17MCH datat 10 ta' Lulju 2017).

Illi l-allegazzjonijiet illi qeghdin jaghmlu r-rikorrenti fir-rikors guramentat taghhom fir-rigward tas-socjeta Enemalta plc huma infondati fill-fatt u fid-dritt ghal diversi ragunijiet u dan kif ser jigi ppruvat f'din il-kawza, u whud minn dawn ir-ragunijiet jinsabu spjegati fil-qosor f'din ir-risposta guramentat.

Illi r-rikorrenti fir-rikors taghhom taghhom ma jaghmlu ebda referenza ghal xi disposizzjonijiet legali li jinsabu fil-ligi sabiex jissostanzjaw l-argumenti taghhom ((rikors guramentat tar-rikorrenti Joseph u Vincenza konjugi Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija Enemalta plc bin-numru 621/17MCH datat 10 ta' Lulju 2017).

Illi huwa minnhu illi fit-22 ta' Gunju, 2017 inghatat decizjoni mill-Prim Awla tal-Qorti Civili ippreseduta mill-Onor. Joseph R. Micallef LL.D. fl-ismijiet: Joseph Attard u Vincenza Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija Enemalta p.l.c. (Rik. Nru. 791/17JRM) u permezz ta' din id-decizjoni l-Qorti laqghet it-talba tar-rikorrenti ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni u s-socjeta intimata qieghda ttrirrispetta l-konsegwenzi u l-implikazzjonijiet ta' din l-imsemmija decizjoni tal-Qorti. Imma tajjeb illi insemmu l-fatt illi talbiet ghall-hrug ta' mandati ta' inibizzjoni jintlaqghu jekk mad-daqqa ta' ghajn cioe fuq livell prima facie r-rikorrenti jidhru illi jkollhom dawk il-jeddijiet (Joseph Attard u Vincenzo Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija Enemalta p.l.c. (Rik. Nru. 791/17JRM) deciza fit-22 ta' Gunju, 2017 mill-Prim Awla tal-Qorti Civili ippreseduta mill-Onor. Joseph R. Micallef LL.D., pagna 4). Ghalhekk il-fatt illi talba ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni tintlaqa ma' jfissirx illi l-jedd tar-rikorrenti gie ppruvat (Joseph Attard u Vincenza Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija Enemalta p.l.c. (Rik. Nru. 791/17JRM) deciza fit-22 ta' Gunju, 2017 mill-Prim Awla tal-Qorti Civili ippreseduta mill-Onor. Joseph R. Micallef LL.D., pagna 5).

Illi ghalkemm jidher bl-aktar mod car illi din hija kwistjoni bejn lir-rikorrenti u l-konvenuti l-ohrajn, ghal-liema kwistjoni s-socjeta Enemalta plc hija ghal kollox estranea, s-socjeta Enemalta plc trid tishaq illi hadd mill-impjegati taghha ma dahal fil-proprjeta in kwistjoni fit-23 ta' Mejju 2017 u lanqas wara t-23 ta' Mejju 2017, u barra minn hekk ir-rikorrenti ma gabu ebda prova ta' ebda tip illi tindika illi s-socjeta Enemalta plc kienet dahhlet fil-proprjeta taghhom fit-23 ta' Mejju 2017. Fil-fatt ninnutaw illi a fol. 58 sa 62 tal-process tal-imsemmija decizjoni li nghatat fit-22 ta' Gunju, 2017 mill-Prim Awla tal-Qorti Civili ippreseduta mill-Onor. Joseph R. Micallef LL.D. fl-ismijiet: Joseph Attard u Vincenza Attard vs Mario Attard, Damian Attard u l-kumpanija Enemalta p.l.c. (Rik. Nru. 791/17JRM) hemm dokument immarkat bhala Dok. JA1 fl-imsemmi process illi jindika l-persuni illi r-rikorrenti jallegaw illi lemhu fl-

imsemmija proprjeta taghhom fit-23 ta' Mejju 2017, u ninnutaw illi f'dan id-dokument ir-rikorrenti qatt ma jsemmu lis-socjeta Enemalta plc (dan l-imsemmi dokument jinsab hawn anness u mmarkat bhala "Dokument A"). Dan ifisser illi mhuwiex minnhu illi s-socjeta intimata ghamlet xi haga biex ittellef u/jew iccahhad lill-atturi mit-tgawdija tal-proprjeta taghhom kif ha jigi ippruvat f'din il-kawza u ghal dan ir-raguni s-socjeta Enemalta plc umilment tissottometti illi t-talbiet illi ghamlu r-rikorrenti fir-rikors guramentat taghhom ma japplikawx ghas-socjeta Enemalta plc.

Illi f'kazijiet illi jikkoncernaw xi installazzjoni ta' provvista tad-dawl is-socjeta Enemalta plc u persuni illi jridu jsiru konsumaturi tad-dawl huma obbligati illi jimxu skond il-ligi specjali illi tapplika ghal dawn il-kazijiet cioe skond ir-Regolamenti fuq il-Provvista ta' l-Elettriku, Legislazzjoni Sussidjarja 545.01.

Illi ghalhekk, in vista ta' dak suespost u tal-fatti tal-kaz kif esposti, s-socjeta Enemalta plc titlob illi tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju. Hija ma ghandha xejn x'izzid u xejn x'taqsam mal-kwistjoni odjerna ghajr illi qed tigi imdahhla f'dawn il-proceduri biss ghall-iskop illi ma tipprocedix b'xi applikazzjonijiet li ghamlu jew setghu ghamlu l-intimati l-ohrajn.

Din il-kawza hija ghal kollox irrita u qed twassal sabiex l-Enemalta plc tehel l-ispejjez sabiex tiddefendi din il-kawza, f'liema kawza hija assolutament ma ghandha xejn xi tghid jew x'tiddefendi.

Ghalhekk it-talbiet tar-rikorrenti ghandhom jigu respinti fil-konfront tas-socjeta Enemalta plc bl-ispejjez kontra r-rikorrenti li huma minn issa huma ngunti in subizzjoni.

Rat ir-risposta ulterjuri tal-konvenuti Attard li tghid hekk:

1. Illi in vista tad-dikjarazzjoni tal-atturi, maghmula matul is-seduta li nzammet quddiem din l-Onorabbli Qorti nhar is-16 ta' Novembru 2017, li permezz taghha iddikjaraw li din il-kawza hija kawza ta' spoll, l-esponenti jeccepixxu umilment illi kawza ta' spoll ghandha l-iskop li tirreintegra lill-atturi fil-pussess vantat minnhom, mentri fil-kaz odjern huwa pacifiku bejn il-partijiet illi l-pussess li qed jivvantaw l-atturi jinsab f'idejhom u ilu f'idejhom minn qabel ma nfethet il-kawza;

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti u semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza fuq l-eccezzjoni ulterjuri.

Ikkunsidrat

Provi

Joseph Attard xehed li l-konvenut m'ghandux mod kif jidhol fil-kamra billi hu ghandu c-cwieviet. Il-kawza ghamilha biex ma jidhlulux fil-kamra. Il-konvenuti kienu pprovaw jjsigassaw f'Mejju 2017 u hu regha qed katnazzi godda. Imbaghad il-kantanzzi ma tmexxewx. Il-katnazzi ghamilhom qabel il-kawza. Kien hareg mandat ta' inibizzjoni u ghamel dina l-kawza. Illum il-gurnata ghandu pussess shih ta' dawn il-kmamar u hadd ma jista' jidhol fihom.

Mario Attard xehed li l-kamra tinsab f'idejn l-attur u ilha hekk minn qabel fetah il-kawza. Ighid li l-attur kien biddel is-serratura u huwa imbaghad sgassa is-serratura imma filghaxija l-attur rega sewwa l-iskass. L-ghada huwa rega' sgassa ghax kienu gejjin l-impjegati tal-Enemalta imma billi kien inhareg mandat ta' inibizzjoni hu ma setghax jacedi ghal kamra. Imbaghad l-attur rega wahhal il-katnazzi.

Inkontroezami wiegeb li kieku ma kienx ghal mandat hu kien jidhol fil-kamra kif kien ilu jidhol minn 1983.

Damian Attard ikkonferma dak li xehed missieru.

Kontestazzjoni

Illi l-konvenuti Mario Attard u Damian Attard eccepew ulterjorment li l-atturi ddikjaraw fis-seduta tas-16 ta' Novembru 2017 li l-kawza hija wahda ta' spoll, u billi kawza ta' spoll ghandha l-iskop li tirreintegra lill-atturi fil-pussess vantat minnhom, fil-kawza odjerna huwa pacifiku li l-pussess vantat mill-atturi jinsab diga f'idejhom u ilu f'idejhom minn qabel infethet il-kawza. Ghalhekk isostnu li l-mertu tal-kawza huwa ezawrit u dina l-Qorti m'ghandhiex tiehu aktar konjizzjoni tal-kawza.

L-atturi, min-naha l-ohra jishqu li n-natura tal-azzjoni tohrog mill-premessi u mit-talbiet u mhux mid-definizzjonijiet li jaghtu l-partijiet. In-natura tal-azzjoni hija dik li hi skond il-premessi u t-talbiet u dana jrid jigi determinat mill-Qorti. L-atturi ddikjaraw li l-verbal huwa dak li hemm miktub u joqghodu fuqu (ara trattazzjoni orali).

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Il-partijiet jaqblu li kien hemm att spoljattiv (sgass tal-katnazzi), imma waqt li l-konvenuti jsostnu li l-atturi gew rientegrati fil-pussess qabel infethet il-kawza u jekk

riedu li jiddefendu l-pussess messhom ressqu l-actio manutenionis, l-atturi min-naha l-ohra jsostnu li huma ghandhom interess f'dina l-kawza billi l-pretensjoni tal-konvenuti li ghandhom dritt li jkollhom arlogg tad-dawl fil-kamra (fil-pussess tal-atturi) ghadha hemm u l-applikazzjoni biex iwahhlu dana l-arlogg ghadha pendenti u ma gietx attwata minhabba l-mandat ta' inibizzjoni. Isostnu li l-ispoll ma giex spurgat billi l-konvenuti ghadhom ma rrinunzjawx ghall-applikazzjoni ghat-twahhil tal-arlogg gol-pussess tal-atturi. Dan huwa wkoll forma ta' spoll.

Il-Borsari ifisser hekk id-distinzjoni bejn iz- zewg azzjonijiet u jghid li: Chi e` molestato nel possesso puo` chiedere la manutenzione e chi e' stato spogliato del possesso puo` chiedere la reintegrazione. Kif gie deciz fil-kawza **Vella vs Boldarini** (App 24/02/1967), "L-azzjoni ta' spoll ghandha karattru rikuperatorju mentri l-azzjoni ta' manutenzjoni ghandha karattru konservattiv."

Huwa car mill-premessi u mit-talbiet tal-atturi li din taghhom tallum ma hijiex l-azzjoni taz-zamma fil-pussess (artikolu 534), imma dik tar-reintegrazzjoni (artikolu 535), kif del resto stqarru l-atturi fit-trattazzjoni taghhom. L-iskop ta' azzjoni ta' spoll huwa r-reintegrazzjoni in forza tal-principju spoliatus ante omnia restituendus.

L-attur Joseph Attard xehed li l-konvenut ma ghandux mod kif jidhol fil-kamra billi hu ghandu c-cwieviet. Hu rega wahhal il-kantanzzi u l-konvenuti ma regghux mexxew ghax hemm il-mandat. Il-katnazzi ghamilhom qabel il-kawza u llum il-gurnata ghandu pussess shih ta' dawn il-kmamar u hadd ma jista' jidhol fihom.

Dan iffisser li meta giet ipprezentata l-kawza ma hemm ebda att jew eghmil x'jittreggha lura billi l-attur kien qieghed fil-pussess shih tal-proprjeta tieghu.

L-attur jargumenta pero li l-konvenut ghadu qed jippretendi li ghandu dritt li jwahhal l-arlogg fil-kamra u l-applikazzjoni li ghamel f'dan is-sens mal-Enemalta ghada hemm u ma gietx rinunzjata ghalhekk dina hija wkoll forma ta' spoll.

Illi kif ighid it-Trabucchi, *Istituzioni di Diritto Civile*, Cedam (1981) p. 456:

Le turbative o molestie, contro le quali l'azione (di manutenzione) si esercita, sono di fatto o diritto, e presuppongono una coscienza in chi le attua: non

e' necessaria la dimostrazione di un animus turbandi, come invece per l'azione di spoglio si richiede l'animus spoliandi. Esempi di molestie di fatto: un terzo scava una buca, taglia degli alberi, oppure esercita il passaggio con carri o altro sul mio fondo; esempio di molestia di diritto: un terzo intima all'affittuario del mio fondo di pagare a lui il fitto.

L-istess gie deciz fil-kaz Vella vs Boldarino fejn jinghad li huwa fil-kaz tal-azzjoni ta' manutenzjoni li l-molestja tista' tkun kemm ta' fatt kif ukoll ta' dritt u li ma teskludix xi forma ta' reintegrazzjoni.

Illi fil-kaz in ezami l-pretenzjoni tal-konvenuti hi li huma ghandhom dritt li jwahhlu arlogg u l-fatt biss li huma ghamlu applikazzjoni ghal dan l-iskop waheda ma tammontax ghal molestia di fatto kif titlob l-azzjoni ta' spoll, imma hija molestja ta' dritt li semmai kienet taghti lok ghal ezercizzju tal-azzjoni ta' manutenzjoni.

Decide

Ghal dawn il-motivi l-Qorti tiddeciedi billi tilqa' l-eccezzjoni ulterjuri tal-konvenuti u tastjeni milli tiehu aktar konjizzjoni tal-kawza, spejjez ghall-atturi.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imhalled

Anne Xuereb

Deputat Registratur